

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.12.2013
COM(2013) 920 final

2013/0443 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka in o spremembi
Direktive 2003/35/ES**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2013) 531 final}

{SWD(2013) 532 final}

{SWD(2013) 537 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Splošno ozadje – razlogi za predlog in njegovi cilji

Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ je določila letne nacionalne zgornje meje emisij, ki jih mora vsaka država članica doseči do leta 2010, veljajo pa za emisije žveplovega dioksida (SO₂), dušikove okside (NO_x), nemetanske hlapne organske spojine (NMHOS) in amoniak (NH₃). Namenjene so bile zmanjševanju onesnaženosti zraka in njenih škodljivih vplivov na javno zdravje in okolje po vsej Uniji, poleg tega pa bi se z njimi dosegla tudi skladnost z Göteborgskim protokolom.²

Te zahteve je treba pregledati in posodobiti, da se bodo obravnavala preostala izjemno pomembna zdravstvena tveganja in vplivi na okolje, ki jih povzroča onesnaženost zraka v Uniji, in da se pravo Unije uskladi z novimi mednarodnimi obveznostmi po pregledu Göteborgskega protokola leta 2012.

Zahtevano zmanjšanje vplivov je določeno v revidirani tematski strategiji o onesnaževanju zraka³, ki posodablja načrt za izpolnitev dolgoročnega cilja Unije za doseganje ravni kakovosti zraka, ki ne povzročajo pomembnih vplivov in tveganj za zdravje ljudi in okolje. Ta predlog je eden izmed glavnih zakonodajnih stebrov za doseg takšnega zmanjšanja vplivov.

Poleg določanja potrebnih nadaljnjih zmanjšanj emisij ta predlog obravnava tudi nekatere pomanjkljivosti pri izvajanju okvira politike Unije na področju kakovosti zraka in potrebo po boljšem usklajevanju med zmanjšanjem emisij in kakovostjo zraka ter podnebnimi spremembami in zaščito biotske raznovrstnosti.

Glede na vrsto in obseg potrebne spremembe Direktive 2001/81/ES ter glede na potrebo po izboljšanju skladnosti in pravne jasnosti je bila po pregledu Direktive 2001/81/ES sprejeta odločitev o njeni razveljavitvi in sprejetju nove direktive (te direktive).

Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Cilji te pobude so skladni s cilji strategije Evropa 2020 za pametno, vključujočo in trajnostno rast ter jih nadgrajujejo. Spodbujati bi morali inovacije, ki bodo prispevale k podpori zelene rasti in ohranjale konkurenčnost evropskega gospodarstva, hkrati pa pomagale pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, varstvu evropskega naravnega kapitala in krepitvi vodilne vloge Evrope pri razvoju novih zelenih tehnologij⁴. V duhu pametnejše pravne ureditve potekata, kolikor je to mogoče, poenostavitev in pojasnitev sedanje politike z namenom boljšega izvajanja⁵. Kadar se izvajajo ukrepi, se poskrbi za zaščito interesov MSP po načelu „najprej pomisli na male“⁶. Zagotovljena je skladnost s tesno povezanimi področji prometa, industrije, kmetijstva in podnebnih sprememb ter učinkovite rabe virov.

¹ Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L 309, 27.11.2001, str. 22).

² Protokol o zmanjšanju zakisljevanja, evτροφikacije in prizemnega ozona (1999) h Konvenciji Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UNECE) o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja.

³ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu program „Čist zrak za Evropo“, COM (2013) [XXX].

⁴ Sporočilo Komisije „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“, COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010.

⁵ Sporočilo Komisije „Pametna pravna ureditev v Evropski uniji“, COM(2010) 543 final, 8.10.2010.

⁶ Sporočilo Komisije „Najprej pomisli na male“ – „Akt za mala podjetja“ za Evropo, COM(2008) 394 final, 25.6.2008.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Postopek pregleda je temeljil na strokovnem znanju, pridobljenem skozi več desetletij ocenjevanja kakovosti zraka ter dejavnosti upravljanja in pregledovanja v Uniji ter na mednarodni ravni. Med zainteresiranimi stranmi, ki so sodelovale v posvetovanju, so bili tudi organi držav članic, odgovorni za izvajanje trenutnega političnega okvira na vseh upravnih ravneh. Med junijem 2011 in aprilom 2013 se je zvrstilo pet srečanj zainteresiranih strani, da bi se zagotovila transparentnost in bi se deležnikom ponudile priložnosti za njihove pripombe in prispevke. Vsa srečanja so bila predvajana po spletu, da bi se omogočilo kar najširše sodelovanje. Obenem sta bili organizirani tudi dve javni posvetovanji, in sicer prvo konec leta 2011, ki je bilo osredotočeno na pregled prednosti in slabosti obstoječega političnega okvira za kakovost zraka, drugo javno spletno posvetovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi o glavnih možnostih politike, ki so na voljo za obravnavanje preostalih težav v zvezi s kakovostjo zraka, pa je potekalo na začetku leta 2013⁷. Leta 2012 je Eurobarometer izvedel raziskavo mnenja širše javnosti o težavah v zvezi z onesnaževanjem zraka in objavil poročilo o njej⁸. Komisija in Evropska agencija za okolje (EEA) sta izvedli tudi pilotni projekt izvajanja politike na področja zraka, ki je združil 12 mest iz vse Unije za oceno lokalnih izkušenj z izvajanjem političnega okvira na področju zraka⁹.

Rezultati ocene učinka

Popolno skladnost z zakonodajo o kakovosti zraka je mogoče doseči v kratkoročnem do srednjeročnem obdobju z osredotočanjem na izvajanje obstoječe politike in na ukrepe držav članic. Medtem ko bi bilo treba Direktivo 2001/81/ES revidirati, tako da se vanjo vključijo mednarodne obveznosti Unije do leta 2020 v okviru Göteborgskega protokola, pa večja zmanjšanja emisij do leta 2020 niso primerna.

To pa ne velja za obdobje do leta 2030. Za odpravo nerešenih zdravstvenih in okoljskih vplivov so potrebne bistveno strožje obveznosti glede zmanjšanja emisij. Za leto 2030 je najprimernejša možnost 70 % največjega izvedljivega zmanjšanja vplivov na zdravje leta 2030, ta dosežek pa bo še izboljšan za dodatna zmanjšanja evτροφikacije in ozona. Te obveznosti glede zmanjšanja emisij zagotavljajo nadaljnje napredovanje v smeri dolgoročnega cilja Unije.

Izpolnjevanje obveznosti glede zmanjšanja emisij iz Göteborgskega protokola za leto 2020 ne pomeni dodatnih izdatkov Unije v primerjavi z izhodiščnim scenarijem. Nove obveznosti glede zmanjšanja emisij za leto 2030 so oblikovane tako, da se bo izvajalo zmanjševanje vplivov kakovosti zraka do leta 2030, ki je določeno v okviru programa „Čist zrak za Evropo“. Glede na oceno učinka je bil modeliran načrt za optimalno doseganje zelenega zmanjšanja, ta optimizacija pa je pripomogla k določitvi nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij za šest najpomembnejših onesnaževal. Te obveznosti glede zmanjševanja emisij bodo skupne zunanje stroške onesnaževanja zraka znižale za 40 milijard EUR (po najprevidnejših ocenah) v primerjavi z 212 milijardami EUR iz izhodiščnega scenarija, vključno z neposrednimi gospodarskimi koristmi v višini več kot 2,8 milijarde EUR: za 1,85 milijarde EUR bodo zmanjšane izgube produktivnosti dela, za 600 milijonov EUR nižji

⁷ To posvetovanje je bilo opravljeno s pomočjo dveh vprašalnikov, in sicer je skupno 1 934 posameznikov odgovorilo na krajši vprašalnik, namenjen širši javnosti, medtem ko je na daljši vprašalnik, namenjen strokovnjakom in deležnikom, odgovorilo 371 udeležencev. Glej http://ec.europa.eu/environment/consultations/air_pollution_en.htm.

⁸ Rezultati so na voljo v Eurobarometru 2013.

⁹ Za celotne rezultate glej poročilo EEA 7/2013.

stroški za zdravstveno nego, za 230 milijonov EUR zmanjšane izgube vrednosti kmetijskih rastlin in za 120 milijonov EUR manjša škoda za grajeno okolje. V nasprotju s tem so letni stroški zagotavljanja skladnosti 3,3 milijarde EUR, kar pomeni približno eno dvanajstino prihrankov pri zunanjih stroških. Po izhodiščnem scenariju se bo do leta 2030 obremenitev za zdravje v primerjavi z letom 2005 zmanjšala za 40 %. Ta predlog pa bo prinesel še dodatnih 12 %, kar skupno v primerjavi z letom 2005 pomeni 52 % nižjo obremenitev za zdravje. Kar zadeva eutrofikacijo, ta predlog prinaša dodatnih 50 % glede na izhodiščni scenarij.

Zgornje meje za metan v okviru nacionalnih zgornjih mej za Unijo bi lahko zmanjšale emisije na stroškovno učinkovit način, čeprav bi politika morala biti v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Določbe za izboljšanje upravljanja ter usklajitev spremljanja in poročanja z mednarodnimi obveznostmi bi se lahko vključile z zelo skromnimi upravnimi stroški (okoli 8 milijonov EUR začetnih stroškov in 3,5 milijona EUR letnih stroškov za celotno Unijo).

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Predlog razveljavlja in nadomešča trenutni režim Unije za letno omejitev nacionalnih emisij onesnaževal zraka, kot so opredeljena v Direktivi 2001/81/ES. S tem zagotavlja, da se bodo nacionalne zgornje meje emisij (v nadaljnjem besedilu: NEC) iz Direktive 2001/81/ES od leta 2010 naprej za SO₂, NO_x, NMHOS in NH₃ uporabljale do leta 2020, in določa nove nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij, ki se bodo uporabljale od leta 2020 in 2030 dalje za SO₂, NO_x, NMHOS, NH₃, delce (PM_{2,5}) in metan (CH₄), ter vmesne ravni emisij teh istih onesnaževal za leto 2025.

Podrobne informacije o najpomembnejših členih in prilogah so podane v nadaljevanju.

Členi 1, 2 in 3 navajajo predmet in področje uporabe tega predloga ter opredelitve ključnih izrazov, ki se v njem uporabljajo.

V skladu s členom 4, ki se bere skupaj s Prilogo II, morajo države članice omejiti svoje letne emisije SO₂, NO_x, NMHOS, NH₃, PM_{2,5} in CH₄, da izpolnijo svoje obveznosti glede zmanjšanja emisij, ki se uporabljajo od leta 2020 in 2030. Poleg tega morajo države članice leta 2025 omejiti svoje letne emisije navedenih onesnaževal na ravni, določene na podlagi linearnega zmanjševanja, razen če bi bili za to potrebni ukrepi, ki bi povzročili nesorazmerne stroške. V členu 4 so navedeni viri emisij, ki se jih ne bi smelo upoštevati.

V členu 5 so navedena določena odstopanja, ki jih smejo države članice uporabljati pod pogojem, da Komisija temu ne nasprotuje, kot so na primer: upoštevanje deleža zmanjšanj emisij NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, ki se dosežejo v mednarodnem pomorskem prometu pod določenimi pogoji, skupno izvajanje njihovih obveznosti glede zmanjšanja emisij za CH₄ in predlaganje prilagojenih evidenc emisij, kadar zaradi izboljšane metodologije evidentiranja pride do neizpolnjevanja obveznosti glede zmanjšanja emisij (razen za CH₄).

Člen 6 od držav članic zahteva, da sprejmejo, izvajajo in redno posodablajo svoje nacionalne programe nadzora nad onesnaževanjem zraka (v nadaljnjem besedilu: NPNOZ), ki opisujejo, kako je treba izpolnjevati obveznosti glede zmanjšanja emisij. NPNOZ bi morali vsebovati vsaj informacije iz Priloge III (del 2) in informacije o zmanjševanju emisij črnega ogljika ter lahko določajo posebne ukrepe, kot so navedeni v Prilogi III (del 1), za zmanjšanje emisij

¹⁰ Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 136).

PM_{2,5} in NH₃ iz kmetijskega sektorja. NPNOZ se oblikujejo v kontekstu celovitega političnega okvira glede kakovosti zraka in vključujejo informacije o analizi, ki podpira izbiro ukrepov. Preden države članice dokončajo svoje NPNOZ, opravijo javno posvetovanje v zvezi z njimi. V ta namen člen 16 spreminja Direktivo 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹¹, da se zagotovi, da so v njej zajeti NPNOZ.

Člen 7, ki se bere skupaj s Prilogo I, od držav članic zahteva, da spremljajo emisije onesnaževal zraka ter tako v skladu z obveznostmi in smernicami, sprejetimi na podlagi Konvencije o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja (LRTAP), na katere se sklicuje in jih nadalje opredeljuje Priloga IV, pripravljajo in posodablajo nacionalne evidence emisij ter projekcije, ki jih spremljajo informativna poročila o evidencah (v nadaljnjem besedilu: IPE). Države članice, ki uporabljajo odstopanja iz člena 5, morajo zadevne informacije vključiti v svoj IPE ali v ločeno poročilo.

V skladu s členom 8 države članice spremljajo, kjer je to izvedljivo, škodljive vplive onesnaženosti zraka na vodne in kopenske ekosisteme, ki temeljijo na načinih, določenih v Prilogi V. Države članice imajo pravico do uporabe sistemov spremljanja, uvedenih v okviru drugih instrumentov Unije.

Člen 9 določa, da države članice na datume iz Priloge I Komisiji pošljejo svoje NPNOZ in vse morebitne posodobitve ter vse podatke o spremljanju, določene v skladu s členoma 7 in 8. Komisija ob pomoči Evropske agencije za okolje in držav članic redno preverja natančnost in popolnost sporočenih podatkov v nacionalni evidenci emisij.

Člen 10 določa, da Komisija vsakih pet let poroča o izvajanju te direktive, vključno z uporabo člena 4(2) glede vmesnih ravni emisij, določenih za leto 2025.

Člen 11 spodbuja sistematično, aktivno in elektronsko razširjanje informacij, ki so bile zbrane in obdelane v skladu s tem predlogom in se v tem okviru sklicuje na zahteve, določene v pravu Unije, vključno z Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹².

Člen 12 spodbuja sodelovanje med Komisijo in državami članicami s tretjimi državami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami za nadaljnje in boljše obravnavanje emisij onesnaževal zraka na svetovni ravni.

Člen 13 določa podrobnosti postopka, ki se v členih 6(7), 7(9) in 8(3) uporablja za prilagoditev prilog I, III (del 1), IV in V znanstvenemu in tehničnemu napredku prek delegiranih aktov.

Člen 14 se nanaša na postopek odbora za pregled, ki ga Komisija uporablja za sprejemanje izvedbenih aktov v skladu s členi 5(6) in 6(9), ter določa, da se uporablja obstoječi odbor, ustanovljen na podlagi člena 29 Direktive 2008/50/ES.

Členi 15, 17 in 19 navajajo določbe o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s predlogom, o začetku veljavnosti in prenosu predloga v zakonodajo držav članic.

Člen 18 se nanaša na razveljavitev Direktive 2001/81/ES, obenem pa navaja, da se v njej določene nacionalne zgornje meje emisij uporabljajo še do 31. decembra 2019.

Priloga VI vsebuje korelacijsko tabelo.

Pravna podlaga

¹¹ Direktiva 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o sodelovanju javnosti pri sestavi nekaterih načrtov in programov v zvezi z okoljem in o spremembi direktiv Sveta 85/337/EGS in 96/61/ES glede sodelovanja javnosti in dostopa do sodišč (UL L 156, 25.6.2003, str. 17).

¹² Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

Glede na to, da je najpomembnejši cilj predloga varstvo okolja, kot je skladno s členom 191 PDEU, je predlog osnovan na členu 192(1) PDEU.

Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter izbira instrumenta

Načelo subsidiarnosti velja, če predlog ne spada v izključno pristojnost Unije.

Države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev predloga. Za obravnavanje preostalih pomembnih vplivov na kakovost zraka v Uniji mora vsaka država članica zmanjšati svoje emisije onesnaževal, stroškovno učinkovita kombinacija zmanjšanja emisij po vsej Evropi pa se lahko usklajuje samo na ravni Unije. Opredeljene obveznosti glede zmanjšanja emisij upoštevajo ne samo vplive nacionalnih emisij znotraj posamezne države, temveč tudi njihove čezmejne vplive.

Cilje predloga bo lažje doseči z ukrepanjem Unije. Direktiva 2001/81/ES določa cilje zmanjšanja in minimalne zahteve za njihovo izpolnjevanje, ob tem pa določitev najboljše kombinacije ukrepov za doseg teh zmanjšanj prepušča državam članicam. To načelo je v tem predlogu ohranjeno, kar nadalje usklajuje zahteve glede nacionalnih programov ter spremljanja in sporočanja emisij onesnaževal zraka z namenom odprave pomanjkljivosti Direktive 2001/81/ES in izpolnjevanja mednarodnih obveznosti, sprejetih v okviru Konvencije LRTAP in njenih protokolov. Čeprav predlog zahteva nadzor nad emisijami pri viru v kmetijskem sektorju, imajo države članice pravico, da ga ne izvajajo, če to ni potrebno za izpolnitev ustrezne obveznosti zmanjšanja emisij.

Ta predlog torej spoštuje načelo subsidiarnosti.

Izbrani pravni instrument je direktiva, saj predlog določa cilje in obveznosti, pri čemer pa državam članicam dovoljuje dovolj prožnosti glede izbire ukrepov za zagotavljanje skladnosti in podrobno izvajanje teh ukrepov. Predlog je zato v skladu z načelom sorazmernosti.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Direktiva se bo izvajala z uporabo obstoječega proračuna in ne bo vplivala na večletni finančni okvir.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

Obrazložitveni dokumenti

Komisija meni, da so obrazložitveni dokumenti potrebni za izboljšanje kakovosti informacij v zvezi s prenosom Direktive v nacionalno zakonodajo iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Popoln in pravilen prenos Direktive je bistven za doseg ciljev (tj. varovanje človeškega zdravja in okolja). Glede na to, da nekatere države članice že urejajo emisije onesnaževal zraka, prenos te direktive verjetno ne bo opravljen z enim zakonodajnim aktom, temveč z različnimi spremembami ali novimi predlogi na ustreznih področjih. Poleg tega je izvajanje Direktive pogosto zelo decentralizirano, saj so za njeno izvajanje odgovorni regionalni in lokalni organi, ki so v nekaterih državah članicah celo odgovorni za njen prenos.

Zgoraj navedeni dejavniki bodo verjetno povečali tveganja za nepravilen prenos in nepravilno izvajanje Direktive ter Komisiji otežili nalogo pri spremljanju uporabe prava Unije. Jasne informacije v zvezi s prenosom Direktive so bistvenega pomena za zagotavljanje skladnosti nacionalne zakonodaje z njenimi določbami.

Zahteva po predložitvi obrazložitvenih dokumentov bi lahko ustvarila dodatno administrativno breme za tiste države članice, ki take podlage nikdar ne uporabljajo. Vendar je morebitno dodatno upravno breme sorazmerno z želenim ciljem, namreč zagotoviti učinkovit prenos in popolno doseganje ciljev Direktive.

V luči zgoraj navedenih dejstev je ustrezno od držav članic zahtevati, naj k svojim uradnim obvestilom o ukrepih za prenos priložijo še enega ali več dokumentov, v katerem bodo razloženi odnosi med določbami Direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka in o spremembi
Direktive 2003/35/ES**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V zadnjih 20 letih je bil v Uniji dosežen pomemben napredek na področju antropogenih emisij v ozračje in kakovosti zraka z namensko politiko Unije, vključno s sporočilom Komisije iz leta 2005 „Tematska strategija o onesnaževanju zraka“ (v nadaljnjem besedilu: TSOZ)¹⁵. Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ je bila pri tem napredku bistvenega pomena s tem, ko je določila zgornje meje za skupne letne emisije držav članic za obdobje od leta 2010 za žveplov dioksid (SO₂), dušikove okside (NO_x), amoniak (NH₃) in nemetanske hlapne organske spojine (NMHOS). Posledično so se med letoma 1990 in 2010 emisije SO₂ zmanjšale za 82 %, emisije NO_x za 47 %, emisije NMHOS za 56 %, emisije NH₃ pa za 28 %. Vendar pa, kot je navedeno v programu „Čist zrak za Evropo“ (v nadaljnjem besedilu: revidirana TSOZ)¹⁷, še vedno obstajajo znatni škodljivi učinki in tveganja za okolje in zdravje ljudi.
- (2) Sedmi okoljski akcijski program¹⁸ potrjuje dolgoročni cilj Unije za letalsko politiko, in sicer doseči ravni kakovosti zraka, ki nimajo večjih negativnih vplivov na zdravje ljudi in okolje ter ne ogrožajo zdravja ljudi in okolja, ter v ta namen poziva k popolni skladnosti z veljavno zakonodajo o kakovosti zraka Unije ter strateškimi cilji in ukrepi

¹³ UL C , , str. .

¹⁴ UL C , , str. .

¹⁵ Sporočilo Komisije z dne 21. septembra 2005 Svetu in Evropskemu Parlamentu – „Tematska strategija o onesnaževanju zraka“, COM(2005) 446 final.

¹⁶ Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L 309, 27.11.2001, str. 22).

¹⁷ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Evropski program za čist zrak“, COM(2013) [xxx].

¹⁸ Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“, COM(2012) 710, 29.11.2012.

po letu 2020, okrepljenemu prizadevanju na področjih, kjer so prebivalstvo in ekosistemi izpostavljeni visokim ravnam onesnaževal zraka, ter okrepljenim sinergijam med zakonodajo o kakovosti zraka in političnimi cilji Unije, določenimi zlasti za podnebne spremembe in biotsko raznovrstnost.

- (3) V revidirani TSOZ so določeni novi strateški cilji za obdobje do leta 2030, da bi se še bolj približali dolgoročnemu cilju Unije.
- (4) Države članice in Unija so pogodbenice Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo iz leta 1979 o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja (v nadaljnjem besedilu: Konvencija LRTAP)¹⁹ in nekaterih njenih protokolov, vključno z Göteborgskim protokolom iz leta 1999 o zmanjšanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona.
- (5) Kar zadeva leto 2020 in obdobje po njem, revidirani Göteborgski protokol, ki ga je Svet sprejel s Sklepom [xxxx/xxxx/EU]²⁰, določa nove obveznosti glede zmanjšanja emisij, upoštevajoč leto 2005 kot izhodiščno leto, za vsako pogodbenico v zvezi z SO₂, NO_x, NH₃, NMHOS in delci (PM_{2,5}), spodbuja zmanjšanje emisij črnega ogljika ter poziva k zbiranju in hranjenju informacij o škodljivih učinkih koncentracij onesnaževal zraka in usedlin na človeško zdravje in na okolje ter k sodelovanju v programih v okviru Konvencije LRTAP, ki se osredotočajo na vplive emisij.
- (6) Zato bi bilo treba pregledati režim nacionalnih zgornjih meja emisij, ki ga je vzpostavila Direktiva 2001/81/ES, da se ga uskladi z mednarodnimi obveznostmi Unije in držav članic.
- (7) Države članice bi morale to direktivo izvajati na način, ki učinkovito prispeva k izpolnjevanju dolgoročnih ciljev Unije v zvezi s kakovostjo zraka, kot so podkrepljeni s smernicami Svetovne zdravstvene organizacije, ter ciljev Unije na področju zaščite biotske raznovrstnosti in ekosistemov z zmanjševanjem ravni in usedlin onesnaženosti z zakisljevanjem, evtrofikacijo in ozonom pod kritične obremenitve in ravni, določene v Konvenciji LRTAP.
- (8) Ta direktiva bi morala tudi prispevati k doseganju ciljev glede kakovosti zraka, določenih v zakonodaji Unije, in ublažitvi posledic podnebnih sprememb z zmanjševanjem emisij kratkotrajnih onesnaževal v zraku, kakor tudi k izboljšanju kakovosti zraka na svetovni ravni.
- (9) Države članice bi morale izpolnjevati obveznosti glede zmanjšanja emisij iz te direktive za leti 2020 in 2030. Da bi zagotovile dokazljiv napredek pri izpolnjevanju obveznosti za leto 2030, bi morale države članice leta 2025 izpolniti vmesne ravni emisij, določene na podlagi linearnega zmanjševanja emisij z ravni emisij za leto 2020 na ravni, ki jih določajo obveznosti glede zmanjševanja emisij za leto 2030, razen če bi to povzročilo nesorazmerne stroške. Če emisij za leto 2025 ni mogoče omejiti na tak način, bi morale države članice razloge za to pojasniti v svojih poročilih, ki jih pripravijo v skladu s to direktivo.
- (10) Nekaterе države članice so se v okviru Konvencije LRTAP odločile za določitev zgornjih mej emisij, ki temeljijo na gorivu in ki se uporabljajo v zvezi s prometnim

¹⁹ Sklep Sveta št. 2003/507/ES z dne 13. junija 2003 o pristopu Evropske skupnosti k Protokolu o zmanjševanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona h Konvenciji iz leta 1979 o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja (UL L 179, 17.7.2003, str. 1).

²⁰ Sklep Sveta 2013/xxxx/EU o sprejetju spremembe k Protokolu iz leta 1999 o zmanjševanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona h Konvenciji iz leta 1979 o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja (UL L.. str..).

sektorjem. To je povzročilo pomanjkanje skladnosti z njihovo skupno porabo energije in statističnimi podatki ter skupno porabo energije in statističnimi podatki Unije kot celote. Zato ta direktiva z namenom zagotavljanja skupne in skladne podlage za vse države članice in Unijo kot celoto določa zahteve glede poročanja in obveznosti glede zmanjšanja emisij na podlagi nacionalne porabe energije in prodanega goriva, kar zagotavlja nadaljnjo skladnost z zakonodajo Unije na področju podnebnih sprememb in energije.

- (11) Da bi spodbudili stroškovno učinkovito izpolnjevanje nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij in vmesnih ravni emisij, so države članice upravičene do upoštevanja zmanjšanj emisij iz mednarodnega pomorskega prometa, če so emisije iz tega sektorja manjše od ravni emisij, ki bi nastale zaradi skladnosti s pravnimi standardi Unije, vključno z omejitvami žvepla za goriva iz Direktive Sveta 1999/32/ES²¹. Države članice bi morale imeti tudi možnost skupnega izpolnjevanja svojih obveznosti in vmesnih ravni emisij glede metana (CH₄) in uporabe Odločbe št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta v ta namen²². Države članice bi lahko za namene preverjanja skladnosti s svojimi nacionalnimi zgornjimi mejami emisij, obveznostmi glede zmanjšanja emisij in vmesnimi ravnmi emisij prilagodile svoje nacionalne evidence emisij ob upoštevanju boljšega znanstvenega razumevanja in boljših metodologij glede emisij. Komisija lahko nasprotuje uporabi katerega koli od teh odstopanj s strani držav članic, če pogoji iz te direktive niso izpolnjeni.
- (12) Države članice bi morale sprejeti in izvajati nacionalni program nadzora nad onesnaževanjem zraka, da bi izpolnile svoje obveznosti glede zmanjšanja emisij in vmesnih ravni emisij ter učinkovito prispevale k izpolnjevanju ciljev Unije glede kakovosti zraka. V ta namen bi morale države članice upoštevati potrebo po zmanjšanju emisij na območjih in v strnjenih naseljih, prizadetih zaradi previsoke koncentracije onesnaževal zraka in/ali tistih območjih, ki znatno prispevajo k onesnaženosti zraka na drugih območjih in v strnjenih naseljih, vključno s sosednjimi državami. Nacionalni programi nadzora nad onesnaževanjem zraka bi morali v ta namen prispevati k uspešnemu izvajanju načrtov za kakovost zraka, sprejetih v skladu s členom 23 Direktive 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta²³.
- (13) Da bi zmanjšali emisije NH₃ in PM_{2,5} iz največjih onesnaževalcev v zrak, bi morali nacionalni programi nadzora nad onesnaževanjem zraka vključevati ukrepe, ki se bodo uporabljali v kmetijskem sektorju. Države članice bi zaradi posebnih nacionalnih okoliščin morale imeti pravico do izvajanja ukrepov, ki v tej direktivi sicer niso določeni, imajo pa enakovredno raven okoljske uspešnosti.
- (14) Nacionalni program nadzora nad onesnaževanjem zraka, vključno z analizo, ki podpira opredelitev politik in ukrepov, je treba redno posodabljati.
- (15) Da bi vzpostavili nacionalne programe nadzora nad onesnaževanjem zraka in kakršne koli pomembne posodobitve, ki temeljijo na zanesljivih informacijah, bi se države članice morale o teh programih in posodobitvah posvetovati z javnostjo in pristojnimi organi na vseh ravneh, ko so vse možnosti glede politik in ukrepov še vedno odprte. Države članice bi se morale vključiti v čezmejna posvetovanja v primeru, kadar bi

²¹ Direktiva Sveta 1999/32/ES z dne 26. aprila 1999 o zmanjšanju deleža žvepla v nekaterih vrstah tekočega goriva, ki spreminja Direktivo 93/12/EGS (UL L 121, 11.5.1999, str. 13).

²² Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 136).

²³ Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L 152, 11.6.2008, str. 1).

izvajanje njihovih programov lahko vplivalo na kakovost zraka v drugi državi, in v skladu z zahtevami, ki so na tem področju določene v zakonodaji Unije in mednarodni zakonodaji, vključno s Konvencijo o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Konvencija iz Espooja, 1991) in njenim Protokolom o strateški presoji vplivov na okolje (Kijev, 2003), kakor ju je odobril Svet²⁴.

- (16) Države članice bi morale uvesti evidence emisij ter projekcije in informativna poročila o evidencah za vsa onesnaževala zraka, zajeta v tej direktivi, ter o njih poročati, kar bi nato moralo Uniji omogočati izpolnjevanje njenih dolžnosti glede poročanja v okviru Konvencije LRTAP in njenih protokolov.
- (17) Da se ohrani splošna usklajenost v Evropski uniji kot celoti, bi morale države članice zagotoviti, da je njihovo poročanje Komisiji o svojih nacionalnih evidencah emisij, projekcijah in informativni evidenci v celoti skladno z njihovim poročanjem v okviru Konvencije LRTAP.
- (18) Da bi ocenili učinkovitost nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij, ki jih določa ta direktiva, bi države članice morale tudi spremljati, kadar je to izvedljivo, učinke takšnega zmanjšanja na kopenske in vodne ekosisteme v skladu z mednarodno uveljavljenimi smernicami ter o teh učinkih poročati.
- (19) V skladu z določbami Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁵ bi države članice morale zagotoviti aktivno in sistematično razširjanje informacij z elektronskimi sredstvi.
- (20) Treba je spremeniti Direktivo 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁶ z namenom, da bi zagotovili skladnost te direktive z Aarhuško konvencijo iz leta 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.
- (21) Da bi se upošteval tehnični razvoj, je treba pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo, kar se tiče sprememb smernic za poročanje iz Priloge I kot tudi dela 1 Priloge III ter Prilog IV in V, da se prilagodijo tehničnemu napredku. Zlasti je pomembno, da Komisija med svojim pripravljalnim delom opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti sočasno, pravočasno in ustrezno predložitev ustreznih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷.

²⁴ Sklep Sveta 2008/871/ES z dne 20. oktobra 2008 o odobritvi Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji UN/ECE iz Espooja iz leta 1991 o presoji čezmejnih vplivov na okolje v imenu Evropske skupnosti (UL L 308, 19.11.2008, str. 33).

²⁵ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

²⁶ Direktiva 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o sodelovanju javnosti pri sestavi nekaterih načrtov in programov v zvezi z okoljem in o spremembi direktiv Sveta 85/337/EGS in 96/61/ES glede sodelovanja javnosti in dostopa do sodišč (UL L 156, 25.6.2003, str. 17).

²⁷ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (23) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in zagotoviti njihovo izvajanje. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (24) Glede na naravo in obseg sprememb, ki jih je treba vnesti v Direktivo 2001/81/ES, bi bilo treba navedeno direktivo nadomestiti, da se poveča pravna varnost, jasnost, preglednost in da se zakonodajo bolj poenostavi. Da bi zagotovili neprekinjeno izboljševanje kakovosti zraka, bi države članice morale spoštovati nacionalne zgornje meje emisij iz Direktive 2001/81/ES, dokler se leta 2020 ne začnejo uporabljati nove nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij iz te direktive.
- (25) Glede na to, da cilja te direktive, namreč zagotavljanja visoke ravni zaščite zdravja ljudi in okolja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč bi ga bilo zaradi čezmejne narave onesnaževanja zraka lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (26) Države članice so se v skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitvenih dokumentih²⁸ zavezale, da bodo v utemeljenih primerih uradnemu obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, ki bodo pojasnjevali razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina

Ta direktiva uvaja omejitve držav članic za emisije v zrak onesnaževal, ki povzročajo zakisljevanje in evtrofikacijo, predhodnikov ozona, primarnih delcev in predhodnikov sekundarnih delcev ter drugih onesnaževal zraka, in zahteva vzpostavitev, sprejetje in izvajanje nacionalnih programov nadzora nad onesnaževanjem zraka kot tudi spremljanje emisij onesnaževal in njihovih vplivov ter poročanje o njih.

Člen 2

Področje uporabe

Ta direktiva se uporablja za emisije onesnaževal iz Priloge I iz vseh virov na ozemlju držav članic, v njihovih izključnih ekonomskih conah in conah nadzora nad onesnaževanjem.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „emisija“ pomeni izpust snovi iz točkovnega ali razpršenega vira v zrak;
2. „predhodniki ozona“ pomeni dušikove okside, nemetanske hlapne organske spojine, metan in ogljikov monoksid;

²⁸ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

3. „cilji glede kakovosti zraka“ pomeni obveznosti glede mejnih vrednosti, ciljnih vrednosti in stopnje izpostavljenosti za kakovost zraka iz Direktive 2008/50/ES in Direktive 2004/107/ES Evropskega parlamenta in Sveta;²⁹
4. „dušikovi oksidi“ (NO_x) pomeni dušikov oksid in dušikov dioksid, izražena kot dušikov dioksid;
5. „nemetanske hlapne organske snovi“ („NMHOS“) pomeni vse organske antropogene spojine, razen metana, ki lahko pri reagiranju z dušikovimi oksidi in ob prisotnosti sončne svetlobe proizvedejo fotokemične oksidante.
6. „PM_{2,5}“ pomeni delce, ki preidejo skozi dovod, kakor je opredeljen v referenčni metodi za vzorčenje in merjenje PM_{2,5} iz EN 14907, s 50-odstotno učinkovitostjo za odstranjevanje delcev z aerodinamičnim premerom nad 2,5 µm;
7. „nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij“ pomeni zmanjšanje emisij snovi, izraženo kot odstotek razlike emisij med skupnimi emisijami, izpuščenimi v izhodiščnem letu (2005), in skupnimi emisijami, izpuščenimi v ciljnem koledarskem letu, ki jih države članice ne smejo preseči;
8. „ciklus vzletanja in pristajanja“ pomeni cikel, ki pomeni vožnjo po tleh pri priletu in vzletu, vzlet, vzpon, prilet, pristajanje in vse druge vrste obratovanja zračnega plovila do višine 3 000 čevljev;
9. „mednarodni pomorski promet“ pomeni prevoze po morju in obalnih vodah z vodnimi plovili vseh zastav, razen ribiških plovil, ki odrinejo z ozemlja ene države in priplujejo na ozemlje druge države;
10. „območje nadzora nad emisijami“ pomeni posebno morsko območje, vzpostavljeno v skladu s Prilogo VI k Mednarodni konvenciji o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij (MARPOL);
11. „cona nadzora nad onesnaževanjem“ pomeni morsko območje, ki ne presega 200 morskih milj od temeljnih črt, od katerih se merijo teritorialne vode posameznih držav, in ki ga določi država članica za preprečevanje, zmanjšanje ali nadziranje onesnaževanja z ladij v skladu z veljavnimi mednarodnimi predpisi in standardi;
12. „črni ogljik“ pomeni delce, ki vsebujejo ogljik in ki absorbirajo svetlobo.

Člen 4

Nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij

1. Države članice omejijo vsaj svoje letne antropogene emisije žveplovega dioksida (SO₂), dušikovih oksidov (NO_x), nemetanskih hlapnih organskih snovi (NMHOS), amoniaka (NH₃), delcev (PM_{2,5}) in metana (CH₄) v skladu z nacionalnimi obveznostmi glede zmanjšanja emisij, ki se uporabljajo od leta 2020 in od 2030, kot je določeno v Prilogi II.
2. Države članice brez poseganja v odstavek 1 sprejmejo vse potrebne ukrepe, ki ne pomenijo nesorazmernih stroškov, da omejijo svoje antropogene emisije SO₂, NO_x, NMHOS, NH₃, PM_{2,5} in CH₄ za leto 2025. Ravni navedenih emisij se določijo na podlagi prodanih goriv, glede na linearno zmanjševanje, določeno v zvezi z ravnmi

²⁹ Direktiva 2004/107/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (UL L 23, 26.1.2005, str. 3–16).

emisij za leto 2020 in ravnmi emisij, ki so določene v obveznostih glede zmanjšanja emisij za leto 2030.

Če emisij za leto 2025 ni mogoče omejiti v skladu z določenim linearnim zmanjševanjem, države članice razloge za to pojasnijo v svojih poročilih, ki jih predložijo Komisiji v skladu s členom 9.

3. Za namene izpolnjevanja določb iz odstavkov 1 in 2 se ne upoštevajo naslednje emisije:
 - (a) emisije zrakoplovov zunaj ciklusa vzletanja in pristajanja;
 - (b) emisije na Kanarskih otokih, v francoskih čezmorskih departmajih, na Madeiri in Azorih;
 - (c) emisije iz nacionalnega pomorskega prometa z in na ozemlja iz točke (b);
 - (d) emisije iz mednarodnega pomorskega prometa, brez poseganja v člen 5(1).

Člen 5

Odstopanja

1. Da bi izpolnile vmesne ravni emisij, določene za leto 2025 v skladu s členom 4(2), in nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij iz Priloge II, ki se uporabljajo od leta 2030 dalje za NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, lahko države članice nadomestijo zmanjšanja emisij NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, ki jih doseže mednarodni pomorski promet, z emisijami NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, ki so izpuščene iz drugih virov v istem letu, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) zmanjšanja emisij so dosežena na morskih območjih, ki spadajo pod teritorialno morje držav članic, v izključnih ekonomskih conah ali conah nadzora nad onesnaževanjem, če so ta območja določena;
 - (b) države članice so sprejele in izvedle učinkovite ukrepe spremljanja in nadzora, da bi zagotovile pravilno delovanje tega odstopanja;
 - (c) države članice so izvedle ukrepe za doseg zmanjšanja emisij NO_x, SO₂ in PM_{2,5} iz mednarodnega pomorskega prometa, tako da so bile te emisije nižje od ravni emisij, ki bi bile dosežene z upoštevanjem standardov Unije, ki se uporabljajo za emisije NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, in so dokazale ustrezno količinsko opredelitev dodatnih zmanjšanj emisij, ki so bila dosežena z navedenimi ukrepi;
 - (d) države članice niso nadomestile več kot 20 % zmanjšanj emisij NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, izračunanih v skladu s točko (c), če ta nadomestitev ne privede do neizpolnjevanja nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij za leto 2020 iz Priloge II.
2. Države članice lahko svoje obveznosti glede zmanjšanja emisij metana in vmesnih ravni emisij iz Priloge II izvajajo skupaj, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) države članice izpolnjujejo vse veljavne zahteve in pogoje, sprejete v skladu z zakonodajo Unije, vključno z Odločbo št. °406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta;
 - (b) države članice so sprejele in izvedle učinkovite določbe, da bi zagotovile pravilno delovanje skupnega izvajanja.

3. Države članice lahko vzpostavijo prilagojene letne nacionalne evidence emisij za SO₂, NO_x, NH₃, NMHOS in PM_{2,5} v skladu s Prilogo IV, kadar bi zaradi uporabe izboljšanih metod evidentiranja emisij, posodobljenih v skladu z znanstvenim napredkom, prišlo do neizpolnjevanja njihovih nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij ali njihovih vmesnih ravni emisij.
4. Države članice, ki nameravajo uporabljati odstavke 1, 2 in 3, Komisijo o tem obvestijo do 30. septembra v letu pred zadevnim letom poročanja. Te informacije vsebujejo onesnaževala in zadevne sektorje ter, če je na voljo, obseg vplivov na nacionalne evidence emisij.
5. Komisija s pomočjo Evropske agencije za okolje pregleda in oceni, ali uporaba katerega koli odstopanja za določeno leto izpolnjuje ustrezne zahteve in merila.
Kadar Komisija odstopanju ne nasprotuje v roku devetih mesecev od datuma prejema ustreznega poročila iz člena 7(4), 7(5) in 7(6), zadevna država članica upošteva, da je uporaba odstopanja, ki se uporablja, odobrena in veljavna za navedeno leto. Kadar Komisija meni, da uporaba odstopanja ni v skladu z veljavnimi zahtevami in merili, sprejme sklep in državo članico obvesti, da to odstopanje ne more biti odobreno.
6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, ki določajo podrobna pravila za uporabo odstopanj, kot je določeno v odstavkih 1, 2 in 3, v skladu s postopkom pregleda iz člena 14.

Člen 6

Nacionalni programi nadzora nad onesnaževanjem zraka

1. Države članice sestavijo in sprejmejo nacionalni program nadzora nad onesnaževanjem zraka v skladu z delom 2 Priloge III, da bi omejile svoje letne antropogene emisije v skladu s členom 4.
2. Pri sestavi, sprejemanju in izvajanju programa iz odstavka 1 države članice:
 - (a) ocenijo, v kolikšnem obsegu lahko nacionalni viri emisij vplivajo na kakovost zraka na njihovih ozemljih in ozemljih sosednjih držav članic, z uporabo, kadar je to primerno, podatkov in metodologij, ki so bili razviti v okviru Programa sodelovanja za spremljanje in oceno onesnaževanja zraka v Evropi (EMEP);
 - (b) upoštevajo potrebo po zmanjšanju emisij onesnaževal zraka z namenom, da se doseže skladnost s cilji glede kakovosti zraka na njihovih ozemljih in, kadar je primerno, v sosednjih državah članicah;
 - (c) pri sprejemanju ukrepov za izpolnitev svojih nacionalnih obveznosti glede zmanjšanja emisij PM_{2,5} prednostno obravnavajo ukrepe za zmanjšanje emisij črnega ogljika;
 - (d) zagotovijo skladnost z drugimi relevantnimi načrti in programi, uvedenimi na podlagi zahtev iz nacionalne zakonodaje ali zakonodaje Unije.

Države članice, kolikor je to potrebno, vključijo ukrepe za zmanjšanje emisij iz dela 1 Priloge III ali ukrepe, ki imajo enakovreden vpliv na okolje, da bi izpolnile ustrezne nacionalne obveznosti glede zmanjšanja emisij.
3. Nacionalni program nadzora nad onesnaževanjem zraka se posodablja vsaki dve leti.

4. Brez poseganja v odstavek 3 se politike in ukrepe za zmanjševanje emisij iz nacionalnega programa nadzora nad onesnaženostjo zraka posodobi v 12 mesecih v katerem koli od naslednjih primerov:
 - (a) če obveznosti iz člena 4 niso izpolnjene ali če obstaja tveganje neizpolnjevanja;
 - (b) če se države članice odločijo, da bodo uporabile katero koli odstopanje iz člena 5.
5. Države članice se o osnutkih svojih nacionalnih programov nadzora nad onesnaževanjem zraka in vseh pomembnih posodobitvah, pred njihovim dokončanjem, v skladu z ustrezno zakonodajo Unije posvetujejo z javnostjo in pristojnimi organi, za katere je verjetno, da jih bo zaradi njihovih specifičnih okoljskih odgovornosti na področju onesnaževanja, kakovosti in upravljanja zraka na vseh ravneh zadevalo izvajanje nacionalnih programov nadzora nad onesnaževanjem zraka. Kadar je to primerno, se zagotovijo čezmejna posvetovanja v skladu z ustrezno zakonodajo Unije.
6. Komisija omogoča lažjo pripravo in izvajanje programov z izmenjavo dobre prakse, kadar je to primerno.
7. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 13 zaradi prilagoditve dela 1 Priloge III tehničnemu napredku.
8. Komisija lahko določi navodila o pripravi in izvajanju nacionalnih programov nadzora nad onesnaževanjem zraka.
9. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi tudi obliko in potrebne informacije o nacionalnih programih nadzora nad onesnaževanjem zraka držav članic. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 14.

Člen 7

Evidence in projekcije emisij

1. Države članice pripravijo in letno posodablajo nacionalne evidence emisij za onesnaževala iz tabele A Priloge I v skladu z zahtevami, določenimi v navedeni prilogi.

Države članice bi morale pripraviti in letno posodabljati nacionalne evidence emisij za onesnaževala iz tabele B Priloge I v skladu z zahtevami, določenimi v navedeni prilogi.
2. Države članice pripravijo in vsaki dve leti posodablajo prostorsko razčlenjene evidence emisij, evidence velikih točkovnih virov in projekcije emisij za onesnaževala iz tabele C Priloge I v skladu z zahtevami, določenimi v navedeni prilogi.
3. Evidencam in projekcijam emisij iz odstavkov 1 in 2 je priloženo informativno poročilo o evidencah v skladu z zahtevami iz tabele D Priloge I.
4. Države članice, ki uporabljajo odstopanje v skladu s členom 5(1), v svoje informativno poročilo o evidencah vključijo naslednje informacije za zadevno leto:
 - (a) količino emisij NO_x, SO₂ in PM_{2,5}, ki bi bile izpuščene v zrak, če ne bi bilo območja nadzora nad emisijami;
 - (b) stopnjo zmanjšanja emisij, doseženo v delu območja nadzora nad emisijami, ki spada pod zadevno državo članico, v skladu s členom 5(1)(c);

- (c) obseg, v katerem uporabijo to odstopanje;
 - (d) kakršne koli dodatne podatke, ki se državam članicam zdijo primerni, da bo Komisija lahko s pomočjo Evropske agencije za okolje opravila celovito oceno pogojev, pod katerimi je bilo izvedeno odstopanje.
5. Države članice, ki so se odločile za odstopanje v skladu s členom 5(2), predložijo ločeno poročilo, ki ga bo Komisija pregledala in na njegovi podlagi ocenila, ali so zahteve iz navedene določbe izpolnjene.
 6. Države članice, ki so se odločile za odstopanje v skladu s členom 5(3), v informativno poročilo o evidencah emisij za zadevno leto vključijo informacije iz dela 4 Priloge IV ter Komisiji omogočijo, da ga pregleda in oceni, ali so zahteve iz navedene določbe izpolnjene.
 7. Države članice vzpostavijo evidence emisij, vključno s prilagojenimi evidencami emisij, projekcijami emisij in informativnim poročilom o evidencah v skladu s Prilogo IV.
 8. Komisija ob pomoči Evropske agencije za okolje na podlagi informacij iz odstavkov 1, 2 in 3 vsako leto pripravi in posodobi vseevropske evidence emisij, projekcije emisij in informativno poročilo o evidencah za vsa onesnaževala iz Priloge I.
 9. Komisija je pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 13 zaradi prilagoditve Priloge I v zvezi z roki za poročanje in prilagoditve Priloge IV tehničnemu napredku.

Člen 8

Spremljanje vplivov onesnaženosti zraka

1. Države članice zagotovijo, če je to izvedljivo, spremljanje škodljivih vplivov onesnaženosti zraka na ekosisteme v skladu z zahtevami iz Priloge V.
2. Države članice usklajujejo, kadar je to primerno, spremljanje vplivov onesnaženosti zraka z drugimi programi spremljanja, ki so bili vzpostavljeni na podlagi zakonodaje Unije, vključno z direktivama 2008/50/ES in 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁰.
3. Komisija je pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 13 zaradi prilagoditve Priloge V tehničnemu in znanstvenemu napredku.

Člen 9

Poročanje držav članic

1. Države članice Komisiji [v treh mesecih po datumu iz člena 17, datum vstavi OPOCE] predložijo svoje nacionalne programe nadzora nad onesnaževanjem zraka in jih nato vsaki dve leti posodablja.

Kadar se nacionalni program nadzora nad onesnaževanjem zraka posodobi v skladu s členom 6(4), zadevna država članica Komisijo o tem obvesti v roku dveh mesecev.
2. Države članice od leta 2017 naprej v skladu z roki za poročanje iz Priloge I Komisijo in Evropsko agencijo za okolje obveščajo o svojih nacionalnih evidencah emisij,

³⁰ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

projekcijah emisij, prostorsko razčlenjenih evidencah emisij, evidencah velikih točkovnih virov in poročilih iz člena 7(1), 7(2) in 7(3) ter, kadar je relevantno, iz člena 7(4), 7(5) in 7(6).

To obveščanje je v skladu s poročanjem sekretariatu Konvencije LRTAP.

3. Države članice o svojih nacionalnih emisijah in projekcijah za CH₄ poročajo v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.³¹
4. Komisija ob pomoči Evropske agencije za okolje in držav članic redno pregleduje podatke v nacionalnih evidencah emisij. Ta pregled vključuje naslednje:
 - (a) preglede za preverjanje preglednosti, točnosti, doslednosti, primerljivosti in popolnosti predloženih informacij;
 - (b) preglede za opredelitev primerov, ko so podatki iz evidence pripravljeni na način, ki ni skladen z zahtevami, določenimi v mednarodnem pravu, zlasti v okviru Konvencije LRTAP;
 - (c) po potrebi izračun s tem povezanih potrebnih tehničnih popravkov, in sicer v posvetovanju z državami članicami.
5. Države članice morajo Komisiji in Evropski agenciji za okolje sporočiti naslednje informacije iz člena 8:
 - (a) lokacijo merilnih mest in s tem povezane spremljane kazalnike do [do datuma iz člena 17 — datum vstavi OPOCE], nato pa vsaka štiri leta ter
 - (b) izmerjene vrednosti obveznih kazalnikov v [enem letu po datumu iz člena 17 — datum vstavi OPOCE] in nato vsaka štiri leta.

Člen 10

Poročila Komisije

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu najmanj vsakih pet let poroča o napredku pri izvajanju te direktive, vključno z oceno svojega prispevka k doseganju ciljev te direktive.

Komisija v vsakem primeru za leto 2025 poroča, kot je navedeno zgoraj, poleg tega pa vključi tudi informacije o doseganju vmesnih ravni emisij iz člena 4(2) ter razloge za morebitno nedoseganje teh ravni. Opredeli tudi potrebe po nadaljnjih ukrepih, pri čemer upošteva tudi učinke izvajanja na sektorje.
2. Poročila iz odstavka 1 lahko vključujejo vrednotenje okoljskih in družbeno-ekonomskih vplivov te direktive.

Člen 11

Dostop do informacij

1. Države članice v skladu z Direktivo 2003/4/ES zagotovijo aktivno in sistematično razširjanje naslednjih informacij v javnosti, in sicer z objavo teh informacij na javno dostopni spletni strani:

³¹ Uredba (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L 165, 18.6.2013).

- (a) informacije o nacionalnih programih nadzora nad onesnaževanjem zraka in o vseh njihovih posodobitvah;
 - (b) informacije o nacionalnih evidencah emisij, tudi evidencah emisij, katerih prilagajanje je še v teku, nacionalnih projekcijah emisij in informativnih poročilih o evidencah ter dodatnih poročilih in informacijah, ki so bile Komisiji sporočene v skladu s členom 9.
2. Komisija v skladu z Uredbo št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta³² zagotovi aktivno in sistematično razširjanje informacij v javnosti z objavo vseevropskih evidenc emisij, projekcij in informativnih poročil o evidencah na javno dostopni spletni strani.

Člen 12

Sodelovanje s tretjimi državami in usklajevanje v okviru mednarodnih organizacij

Unija in države članice, kakor je ustrezno, zagotovijo dvostransko in večstransko sodelovanje s tretjimi državami in usklajevanje znotraj ustreznih mednarodnih organizacij, kot so Program Združenih narodov za okolje (UNEP), Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UN/ECE), Mednarodna pomorska organizacija (IMO) in Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), vključno z izmenjavo informacij, glede tehničnih in znanstvenih raziskav in razvoja z namenom izboljšanja temeljev za zmanjšanje emisij.

Člen 13

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se Komisiji podeli pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo iz členov 6(7), 7(9) in 8(3) se Komisiji dodeli za nedoločen čas od datuma začetka veljavnosti te direktive.
3. Pooblastilo iz členov 6(7), 7(9) in 8(3) lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliceta. S sklepom o preklicu pooblastilo, na katerega se sklep nanaša, preneha veljati. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem hkrati obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 6(7), 7(9) in 8(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

³² Uredba (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti (UL L 264, 25.9.2006, str. 13).

Člen 14

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za kakovost zunanjega zraka, ustanovljen na podlagi člena 29 Direktive 2008/50/ES. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 15

Kazni

Države članice določijo pravila glede kazni, ki se uporabljajo v primeru kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvrševanje teh kazni. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 16

Sprememba Direktive 2003/35/ES

V Prilogi I k Direktivi 2003/35/ES se doda naslednja točka (g):

„(g) Člen 6(1) Direktive XXXX/XX/EU Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka in o spremembi Direktive 2003/35/ES *

* UL L XX z dne XX.XX.XXXX, str. X)“

Člen 17

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje [osemnajst mesecev po začetku veljavnosti – datum vstavi OPOCE].
Besedila navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.
Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo glavnih določb nacionalne zakonodaje, ki jo sprejmejo na področju, zajetem s to direktivo.

Člen 18

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta se razveljavi z dnem [do datuma iz člena 17 te direktive — datum vstavi OPOCE].
Vendar se naslednje določbe razveljavljene direktive še naprej uporabljajo:
 - (a) člen 1 in Priloga I do 31. decembra 2019;
 - (b) člen 7(1) in 7(2) ter člen 8(1) do [datum iz člena 17 te direktive — datum vstavi OPOCE].

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se upoštevajo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VI.

2. Države članice lahko člen 5(3) te direktive v zvezi z zgornjimi mejami v skladu s členom 4 in Prilogo I Direktive 2001/81/ES uporabljajo do 31. decembra 2019.

Člen 19

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik